

## บทที่ 5

### สรุป อภิปราย และเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การศึกษารูปแบบพฤติกรรมตามความสนใจของวัยรุ่นในโรงเรียนในเขต กรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จะได้สรุป อภิปรายผลการวิจัย และเสนอแนะ ดังนี้

#### 5.1 สรุปผลการวิจัย

##### 5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ได้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร ในโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษาทั้งเพศชายและหญิง จาก 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย โรงเรียนวัดราช บพิธ โรงเรียนสิริรัตนารุณและโรงเรียนวัดน้อยใน โดยที่กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายร้อยละ 47.1 และ เป็นนักเรียนหญิงร้อยละ 52.9 ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสตรีและมีฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัวในระดับปานกลาง

##### 5.1.2 สรุปผลการวิจัยพฤติกรรมตามความสนใจของวัยรุ่น

จากผลการวิจัยพฤติกรรมตามความสนใจของวัยรุ่น จึงแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ซึ่งแต่ละด้าน ผู้วิจัยวัดพฤติกรรมทั้งทางบวกหรือพฤติกรรมที่เหมาะสม และพฤติกรรมทางลบหรือพฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสม ผู้วิจัยจะได้สรุปพฤติกรรมที่วัยรุ่นประพฤติ โดยจำแนกเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่ เหมาะสม ขณะเดียวกันจะได้จำแนกเป็นพฤติกรรมที่ประพฤติมาก ปานกลาง น้อย และส่วนที่เป็น พฤติกรรมตามพัฒนาการของวัยรุ่นที่ประพฤติด้วย ดังนี้

###### 5.1.2.1 พฤติกรรมที่เหมาะสมและประพฤติมาก

พฤติกรรมตามความสนใจที่เหมาะสมที่วัยรุ่นประพฤติมาก แบ่งตามด้านดังนี้

- (1) ด้านสุขภาพ ได้แก่ การดูแลสุขภาพสะอาดของร่างกาย การรับประทานอาหารที่มี ประโยชน์ การดื่มน้ำและการดื่มนม
- (2) ด้านการแสวงหาอิสระ ได้แก่ การตัดสินใจเรื่องทั่วไปด้วยตัวเอง การตัดสินใจครั้งสำคัญ จะขอคำปรึกษาจากผู้ปกครองและการพูดอย่างตรงไปตรงมา
- (3) ด้านอาชีพ ได้แก่ การเลือกแผนการเรียนเพื่ออาชีพในอนาคต

(4) ด้านการพักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ การดูโทรทัศน์ และการดูภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์ (แผนภูมิที่ 5.1)

#### 5.1.2.2 พฤติกรรมที่เหมาะสมและประพฤติด้านกลาง

พฤติกรรมตามความสนใจที่เหมาะสมที่วัยรุ่นประพฤติด้านกลาง มีดังนี้

- (1) ด้านสุขภาพ ได้แก่ การรักษาตนเองทันทีเมื่อไม่สบาย การนอนหลับพักผ่อนที่เพียงพอ ความพอใจในรูปร่างของตนเอง และการออกกำลังกาย
- (2) ด้านการแต่งกาย ได้แก่ การแต่งตัวตามแฟชั่นแบบธรรมดา
- (3) ด้านอาชีพ ได้แก่ การอ่านหนังสือเกี่ยวกับอาชีพ
- (4) ด้านศาสนา ได้แก่ การสนใจในสิ่งที่พระอาจารย์มาสอนที่โรงเรียน และการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส
- (5) ด้านการพักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ การช่วยงานที่บ้านเมื่อมีเวลาว่าง (แผนภูมิที่ 5.1)

#### 5.1.2.3 พฤติกรรมที่เหมาะสมแต่ประพฤติน้อย

ในส่วนพฤติกรรมที่เหมาะสมที่เป็นสิ่งที่ดี แต่วัยรุ่นยังประพฤติน้อยอยู่ มีดังนี้

- (1) ด้านศาสนา ได้แก่ การฟังรายการธรรมะ การใส่บาตรตอนเช้า การสวดมนต์ก่อนนอน การปล่อยสัตว์ และการไปวัดเพื่อทำบุญ
- (2) ด้านการพักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ การโยนโบว์ลิ่ง การอ่านนิยายสาร การเล่นเกมอินเทอร์เน็ต การเรียนพิเศษตามความสนใจ การเดินเที่ยวตามศูนย์การค้า และการท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ (แผนภูมิที่ 5.1)

## 5.2 อภิปรายผล

### 5.2.1 การวิเคราะห์การทำพฤติกรรมที่เหมาะสม

จากการสรุปผลการวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมที่เหมาะสมที่วัยรุ่นประพศติ ยังมีทั้งพฤติกรรมที่ทำมาก ปานกลางและน้อย ผู้วิจัยพบว่าการวิจัยน่าจะมีสาเหตุปัจจัยแวดล้อม กลุ่มวัยรุ่นที่ทำให้พฤติกรรมที่ดีบางอย่าง วัยรุ่นประพศติได้มาก บางอย่างประพศติได้ปานกลาง และบางอย่างประพศติได้น้อย ซึ่งจะอภิปรายผลดังต่อไปนี้

#### 5.2.1.1 พฤติกรรมที่เหมาะสมที่วัยรุ่นประพศติในระดับมาก

พฤติกรรมที่เหมาะสมที่วัยรุ่นประพศติมากได้แก่ การดูแลความสะอาดของร่างกาย การทานอาหารที่มีประโยชน์ การดื่มน้ำ การดื่มนม การตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ด้วยตัวเอง ในการตัดสินใจครั้งสำคัญได้ขอคำปรึกษาจากผู้ปกครอง การพูดอย่างตรงไปตรงมา การเลือกแผนการเรียนเพื่อการทำงานในอนาคต การดูโทรทัศน์เมื่อมีเวลาว่างและ การดูภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ วัยรุ่นไม่ว่าจะจำแนกโดยตัวแปรใดจะประพศติไม่แตกต่างกันนัก นอกจากนี้ การตัดสินใจครั้งสำคัญขอคำปรึกษาจากผู้ปกครอง การเลือกแผนการเรียนในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพิมล สุทธาจารย์ (2534) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการเรียนต่อสาขาวิศวกรรมศาสตร์ของนักเรียนสตรี พบว่าการเลือกเรียนต่อปัจจัยแรกคือความสามารถทางการศึกษาของตนเอง รองลงมาคืออิทธิพลของผู้ปกครอง และกลุ่มเพื่อน วัยรุ่นชายมีสัดส่วนในการกระทำพฤติกรรมดังกล่าวสูงกว่าวัยรุ่นหญิง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเพศชายกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจมีความเป็นผู้ใหญ่มากกว่าเพศหญิง อาจจะเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองของครอบครัวไทย ที่เปิดโอกาสให้เด็กผู้ชายสามารถทำอะไรได้ด้วยตัวเองมากกว่าเด็กผู้หญิง

ส่วนในด้านการพักผ่อน วัยรุ่นที่มีฐานะดีก็สามารถออกไปดูหนังตามโรงภาพยนตร์มากกว่ากลุ่มวัยรุ่นที่มีฐานะปานกลางและไม่ดี ในขณะที่การอยู่บ้านดูโทรทัศน์นั้นไม่จำเป็นต้องมีเงินแต่ก็ยังสามารถดูอยู่ได้ที่บ้านของตนเอง จึงไม่มีความแตกต่างระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่ว่า ในการที่ออกไปดูภาพยนตร์ก็จะต้องมีกิจกรรมอื่น ๆ ตามมา เช่น การรับประทานอาหาร การเดินเที่ยวตามศูนย์การค้า เป็นต้น การออกไปดูภาพยนตร์นั้นต้องจ่ายเงิน ฉะนั้นกลุ่มวัยรุ่นที่มีฐานะดีจึงสามารถทำได้มากกว่ากลุ่มวัยรุ่นที่มีฐานะปานกลางและไม่ดีจะเห็นว่าพฤติกรรมที่เหมาะสมและที่วัยรุ่นประพศติมากเป็นพฤติกรรมพื้นฐานที่เอื้อให้วัยรุ่นสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีและมีความสามารถได้ โดยเฉพาะพฤติกรรมด้านการแสวงหาอิสระซึ่งชี้ให้เห็นว่าเด็กวัยรุ่นซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่มีพื้นฐานที่จะพัฒนาตนเอง ได้มีลักษณะผู้นำซึ่งเป็นลักษณะที่มีความจำเป็นสำหรับทรัพยากรมนุษย์ของสังคมอนาคต แต่ในขณะเดียวกัน การตัดสินใจครั้งสำคัญ วัยรุ่นก็ยังให้ความสำคัญในการ



ปรึกษาหารือกับผู้ใหญ่ก่อน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าพวกเขาถูกปลุกฝังมาในเรื่องของการไม่เชื่อมั่นในตนเองจนเกินไป จนก่อให้เกิดอันตรายในภายหลังได้

#### 5.2.1.2 พฤติกรรมที่เหมาะสมที่วัยรุ่นประพาศปานกลาง

พฤติกรรมที่เหมาะสมที่ประพาศปานกลาง ได้แก่ เมื่อไม่สบายจะรักษาทันที การนอนหลับที่เพียงพอ ความพอใจในรูปร่าง การออกกำลังกาย การทานอาหารประเภทฟาสต์ฟู้ด แต่งตัวตามแฟชั่นธรรมดา การอ่านหนังสือเกี่ยวกับอาชีพ การให้ความสนใจในสิ่งที่พระมาสอนที่โรงเรียน การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส และการช่วยงานบ้านเมื่อมีเวลาว่าง ในพฤติกรรมเมื่อไม่สบายจะรักษาทันที ความพอใจในรูปร่าง การออกกำลังกาย และสนใจในสิ่งที่พระมาสอนที่โรงเรียน วัยรุ่นชายนั้นจะมีสัดส่วนความประพาศสูงกว่่าวัยรุ่นหญิง เนื่องจากวัยรุ่นชายนั้นสามารถดูแลตัวเอง สนใจในสุขภาพของตนเอง ได้ดีกว่าวัยรุ่นหญิง

ในเรื่องการออกกำลังกายและการดูแลสุขภาพของวัยรุ่น มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิลภา จิระรัตนวรรณะ ( 2541 ) ซึ่งพบว่า นักเรียนส่วนมากมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ดีและครบ 5 หมู่ ครบ 3 มื้อ ดื่มน้ำเพียงพอ ฐานะทางครอบครัวก็มีส่วนในการดูแลสุขภาพของนักเรียน

การให้ความสนใจในสิ่งที่พระมาสอนที่โรงเรียน วัยรุ่นหญิงมีสัดส่วนให้ความสนใจกับสิ่งที่พระมาสอนที่โรงเรียนสูงกว่าวัยรุ่นชาย เนื่องจากที่วัยรุ่นหญิงนั้นให้ความสำคัญกับเรื่องบาปบุญคุณโทษ มากกว่าชาย การเข้าใกล้กับศาสนานั้นเพศหญิงจะทำได้มากกว่าเพศชาย ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงว่าในขณะที่เพศชายได้มีโอกาสได้เข้าอุปสมบทเป็นพระนั้น ได้มีโอกาสได้ศึกษาพระธรรมมากกว่าหญิงแต่ในขณะเดียวกันนั้น เพศชายไม่ได้ให้ความสนใจในสิ่งที่พระมาสอนที่โรงเรียน แต่กลับเป็นเพศหญิงที่ไม่ได้มีโอกาสเท่ากับเพศชายในการศึกษาพระธรรม จึงเป็นเรื่องที่ต้องส่งเสริมให้เพศชายให้ความสำคัญกับศาสนามากกว่านี้ เพราะตอนนี้ประเทศไทยนั้นประสบปัญหาเรื่องพระที่มีความประพาศที่ผิดต่อกฎบัญญัติของพุทธศาสนา อาจจะเนื่องมาจากการไม่ได้สนใจในพระธรรมจริงแต่เข้าไปเป็นพระ เพราะอยากจะสบาย มีเงินทองใช้ หนีปัญหาบางอย่าง เป็นที่นับหน้าถือตา และ ใช้บทบาทของพระแสวงหาเงินทอง สืบเนื่องมาจากการไม่ได้ให้ความสนใจในพระธรรมอย่างแท้จริง แต่ทำไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ในการนอนหลับพักผ่อนที่เพียงพอ การการอ่านหนังสือเกี่ยวกับอาชีพ การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส และการช่วยงานที่บ้านเมื่อมีเวลาว่าง นั้นไม่มีความแตกต่างระหว่างตัวแปรใด ๆ ในส่วนพฤติกรรมที่เหมาะสมและวัยรุ่นประพาศในระดับปานกลาง บางส่วนเป็นสิ่งที่ดีเช่น การแต่งกายตามแฟชั่นแบบธรรมดา ซึ่งถ้าเป็นแฟชั่นแบบธรรมดา หากดูจากภาพรวมของพฤติกรรมด้านการแต่งกายแล้วจะเห็นได้ว่า วัยรุ่นแต่งกายตามแฟชั่นน้อย และไม่มียุุ่มตัวอย่างประพาศ เช่นนี้ในระดับมาก หากวัยรุ่นโดยทั่วไปมีพฤติกรรมเพียงในระดับปานกลางนี้ เชื่อว่าวัยรุ่นเองไม่เสียค่าใช้จ่ายกับสิ่งเหล่านี้มากเกินไปตรงกับวัยของตนเอง ส่วนพฤติกรรมที่ประพาศปานกลาง

อื่น ๆ หลายอย่าง ควรจะส่งเสริมให้ประพฤติให้มากขึ้น เช่น การช่วยงานบ้านเมื่อมีเวลาว่าง การอ่านหนังสือเกี่ยวกับอาชีพ เป็นต้น

นอกจากนั้น พฤติกรรมอื่น ๆ ที่วัยรุ่นประพฤติก็เป็นประโยชน์ต่อตัววัยรุ่นเองทั้งสิ้น โดยเฉพาะด้านศาสนา วัยรุ่นได้ให้ความสนใจกับสิ่งที่พระมาสอนที่โรงเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีที่ควรจะนำบุคคลากรทางศาสนา มาสอนให้กับวัยรุ่นได้มากขึ้น และการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ก็ชี้ให้เห็นถึงเด็กไทยก็ยังมีคุณธรรมเมตตากรุณาสูงอยู่ ซึ่งถ้าหากมีการพัฒนาสภาพจิตใจอย่างต่อเนื่องคนไทยในอนาคตก็ยังคงจะสามารถสร้างสังคมที่มีคุณธรรมจริยธรรมได้ หรือไม่ปล่อยให้สังคมไร้คุณธรรม หรือแล้งน้ำใจ จนเกิดความเสียหายแก่สังคมได้

### 5.2.1.3 พฤติกรรมที่เหมาะสมที่วัยรุ่นประพฤติน้อย

พฤติกรรมที่เหมาะสมที่วัยรุ่นประพฤติน้อย ได้แก่ การโยนโบว์ลิ่ง การอ่านนิตยสารเพื่อติดตามแฟชั่น การเล่นอินเทอร์เน็ต การเรียนพิเศษตามความสนใจ การท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติ การฟังรายการธรรมะในออกอากาศตามโทรทัศน์ วิทยุ การใส่บาตรตอนเช้า การสวดมนต์ก่อนนอน การปล่อยสัตว์เพื่อทำบุญ และการไปวัด การโยนโบว์ลิ่ง การสวดมนต์ก่อนนอน และการอ่านนิตยสารเพื่อติดตามแฟชั่น วัยรุ่นหญิงจะมีสัดส่วนในการประพฤติสูงกว่าวัยรุ่นชาย เช่นเดียวกับโรงเรียนหญิงล้วนจะมีการกระทำมากกว่าโรงเรียนสหศึกษาและชายล้วน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า วัยรุ่นหญิงนั้นชอบตามแฟชั่นใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น การโยนโบว์ลิ่งก็เพิ่งจะเริ่มให้ความนิยม เพราะอยู่ตามศูนย์การค้า หากที่เล่นได้ง่าย สามารถได้พบปะผู้คน และยังสามารถเป็นการออกกำลังกายได้อีกทางหนึ่ง ถ้าเป็นวัยรุ่นชายถ้าจะยึดเอาการโยนโบว์ลิ่งเป็นการออกกำลังกายนั้นคงจะไม่ใช่ วัยรุ่นชายทำกิจกรรมในการออกกำลังกายอื่นซึ่งไม่ต้องเสียเงินทองดีกว่า เช่น การเล่นฟุตบอล บาสเก็ตบอล ฯลฯ เช่นเดียวกับการอ่านนิตยสารเพื่อติดตามแฟชั่น ด้วยตามนิสัยของประเทศหญิงในการรักสวยรักงาม ชอบแต่งตัว ก็ยอมที่จะอ่านนิตยสารเพื่อติดตามแฟชั่นว่าตอนนี้กำลังไปถึงไหน ซึ่งในการอ่านนิตยสารก็ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่ดีหรือไม่ดี เนื่องจากบางเล่มก็จะมีแต่เรื่องเกี่ยวกับเพศ บางเรื่องก็แนะนำให้ทำในสิ่งที่ล้ำสมัยเกินไป พออ่านก็ทำให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกว่าอยากได้ ต้องซื้อเพื่อที่จะไม่อายเพื่อน ได้อวดเพื่อนได้ว่า ฉันมีของที่อยู่ในนิตยสารนั้นแล้วนะ ทำให้เป็นคนที่ยุ่มเหี่ยวเนื่องจากยังไม่สามารถหาเงินเองได้ ยังต้องขอเงินจากผู้ปกครองเพื่อไปใช้ในการซื้อสินค้า ยังจะมีผลอย่างอื่นตามมาคือถ้าผู้ปกครองไม่ให้เงินก็อาจจะพูดเพื่อหลอกลวงผู้ปกครองเพื่อที่จะนำเงินที่ได้ไปใช้ในการซื้อสินค้าและบริการ จึงอาจจะทำให้วัยรุ่นกลายเป็นคนที่พูดจาเชื่อถือไม่ได้ ส่วนการฟังรายการธรรมะและการสวดมนต์ก่อนนอน นั้นวัยรุ่นหญิงนั้นมีจิตใจที่อ่อนโยนกว่า เข้าใกล้ศาสนาได้มากกว่าวัยรุ่นชาย รู้ถึงบาปบุญคุณโทษได้ดีกว่าเพศชาย การเล่นอินเทอร์เน็ตและการเรียนพิเศษตามความสนใจนั้น ผู้ที่มีฐานะดีย่อมจะมีสัดส่วนของการประพฤติสูงกว่าผู้ที่มีฐานะปานกลางและไม่ดี ซึ่งแสดงให้เห็น



อย่างชัดเจนว่าการเล่นอินเทอร์เน็ต หรือการเขียนพิเศษตามความสนใจนั้น โดยที่ปัจจัยหลักที่สนับสนุนให้เกิดการกระทำเหล่านั้นได้แก่ เงินทอง เพราะถ้าไม่มีก็ไม่สามารถที่จะประพฤติได้ พฤติกรรมดังกล่าว เป็นพฤติกรรมที่ดีและสมควรประพฤติดังอย่างยิ่ง แต่ดูจากสภาพความจริงพบว่า สภาพสังคมปัจจุบันไม่เอื้ออำนวยให้วัยรุ่นได้มีพฤติกรรมดังกล่าวในระดับมากได้ เช่น การทิ้งรายการขยะที่ปรากฏทางโทรทัศน์และวิทยุ ไม่ชวนให้รับรู้ติดตามเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่วัยรุ่นยังมีความสนใจในธรรมะอยู่บ้าง สาเหตุจากการที่วัยรุ่นชอบฟังพระอาจารย์มาสอนที่โรงเรียน แสดงว่าพระอาจารย์ที่สอนธรรมะต้องพยายามจะสรรหาเรื่องราวหรือวิธีการที่จะทำให้วัยรุ่นเข้าใจได้ง่ายและเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ไม่ง่วงนอน เพราะวัยรุ่นส่วนใหญ่พอพูดถึงเรื่องเกี่ยวกับธรรมะ ก็จะไม่ฟังนานเท่าที่ควร ไม่น่าสนใจ หรือการใส่บาตรในตอนเช้า และการไปทำบุญที่วัด วัยรุ่นต้องไปโรงเรียนแต่เช้าก็ขาดโอกาสที่จะทำสิ่งนี้ได้ ประกอบกับผู้ปกครองในสังคมสมัยใหม่มีเวลาน้อย การจะทำอาหารเพื่อใส่บาตรในตอนเช้าหรือพาลูกไปวัด ย่อมทำได้ไม่สะดวกนัก นอกจากนั้นบุคลลากรทางศาสนา โดยเฉพาะศาสนาพุทธในปัจจุบันก็มีส่วนทำให้คนลดศรัทธาในพระพุทธศาสนาลงไปอย่างมาก เพราะด้วยปัจจัยหลายอย่างจึงทำให้คนขาดการไปวัดเพื่อทำบุญตักบาตรลดลงไปมากได้พอสมควร ส่วนพฤติกรรมที่ไม่อาจบ่งชี้ได้อย่างชัดเจนเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม แต่ประพฤติน้อย ได้แก่ การโยนโบว์ลิ่ง ซึ่งอาจจะถือเป็นกีฬาก็ได้ การอ่านนิยายสารเพื่อตามแฟชั่น ซึ่งอาจมีสาระบันเทิงที่มีประโยชน์บ้าง และการเดินเที่ยวตามศูนย์การค้า ซึ่งไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นเรื่องเสียหายเลยทีเดียว อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมที่กล่าวมา แม้จะมองเห็นประโยชน์อยู่บ้าง แต่การที่วัยรุ่นประพฤติน้อยก็มีใช่เรื่องเสียหายเลยทีเดียว เช่น การในเรื่องการเรียนพิเศษ การเล่นอินเทอร์เน็ต หรือการท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง วัยรุ่นอาจหาสิ่งอื่นมาทดแทนได้ ส่วนการเดินทางเที่ยวตามศูนย์การค้า หากประพฤติน้อยก็ทำให้วัยรุ่นสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยเช่นกัน

ในเรื่องของการใส่บาตรในตอนเช้านั้นโรงเรียนชาย จะมีสัดส่วนในการกระทำมากกว่าโรงเรียนหญิงและสหศึกษา อาจจะมาจากผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับโรงเรียนชายที่อยู่ติดกับวัดคือโรงเรียนวัดราชบพิธ แต่ในขณะที่โรงเรียนอื่น ๆ ที่แจกนักเรียนอาจจะไม่ได้อยู่ใกล้กับวัดซึ่งโอกาสที่จะใส่บาตรในตอนเช้ามีน้อย

### 5.2.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

จากสรุปผลการวิจัยที่ชี้ให้เห็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่วัยรุ่นประพฤติดังมีทั้งพฤติกรรมที่ทำ ปานกลางและน้อย ผู้วิจัยพบว่าที่ผลการวิจัยเป็นดังนั้นน่าจะมีสาเหตุปัจจัยแวดล้อม กลุ่มวัยรุ่นที่ทำให้พฤติกรรมไม่ดีบางอย่างวัยรุ่นประพฤตินในระดับปานกลางและน้อย ซึ่งจะได้อภิปรายผลดังต่อไปนี้

### 5.2.2.1 พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่ทำในระดับมาก

พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่วัยรุ่นประพฤติในระดับมากไม่มีการประพฤติ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่คืออยู่แล้ว ถ้าวัยรุ่นยังประพฤติพฤติกรรมที่เป็นสิ่งที่ไม่ดีและยังประพฤติอยู่ในระดับมากนั้น สังคมของประเทศไทยจึงเป็นสิ่งที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง

### 5.2.2.2 พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่ทำในระดับปานกลาง

พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่ทำในระดับปานกลาง ได้แก่ การรับประทานอาหารประเภทฟาสต์ฟู้ด ทั้ง 3 ตัวแปรนั้นส่งผลถึงการรับประทานอาหารฟาสต์ฟู้ดทั้งนั้น กล่าวคือวัยรุ่นหญิงประพฤติมากกว่าวัยรุ่นชาย โรงเรียนหญิงล้วนประพฤติมากกว่าโรงเรียนสหศึกษาและโรงเรียนชายล้วน และผู้ที่มีฐานะดีประพฤติได้มากกว่าผู้ที่มีฐานะปานกลางและไม่ดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การดูแลเอาใจใส่สุขภาพของวัยรุ่นหญิงนั้นยังไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควรถ้าเทียบกับวัยรุ่นชาย อาจจะมีสาเหตุสืบเนื่องมาจากควรเดินตามศูนย์การค้า ในการเดินศูนย์การค้าจะมีร้านอาหารประเภทฟาสต์ฟู้ดมาก ซึ่งเมื่อถึงเวลารับประทานแล้วร้านอาหารประเภทนี้ก็สามารรถหาทานได้ง่ายและรวดเร็ว และอีกสาเหตุประการหนึ่งคือ เวลาที่วัยรุ่นนัดไปเที่ยวกันก็มักจะบอกว่าเที่ยวไปเจอกันที่ร้านนี้คือร้านประเภทนี้เป็นที่รวมของการนัดเจอของวัยรุ่น ผู้ที่มีฐานะดีก็ยอมประพฤติได้มากกว่าผู้ที่มีฐานะปานกลางและไม่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิลภา จิระรัตนวรรณ (2541) ที่พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ชอบทานอาหารที่มีไขมันสูง รสจัด นิยมดื่มน้ำอัดลม ซึ่งฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเอื้อค่าใช้จ่ายที่ได้รับให้วัยรุ่นประพฤติ ในการที่จะทานอาหารประเภทนี้นั้นย่อมจะต้องเสียเงินในการซื้อ มากเพราะราคาค่อนข้างแพงถ้าเทียบกับปริมาณและคุณค่าของสารอาหารที่ได้รับ โรงเรียนหญิงล้วนทำมากกว่าวัยรุ่นหญิงชอบนัดเจอที่ร้านอาหารประเภทนี้เพราะ ง่ายต่อการนัดพอนัดแล้วก็เลยทานอาหารไปด้วยเลย และอีกอย่างหนึ่งในกรทานอาหารประเภทนี้ทำให้ตนเองรู้สึกว่าเป็นวัยรุ่นที่ทำให้ภาพลักษณ์ของตนเองดีขึ้น เพราะการทานอาหารในร้านอาหารประเภทนี้เวลาที่คนที่อยู่ในวัยเดียวกันมองก็จะรู้สึกว่าคนนี้มีภาพลักษณ์ที่ดี การทานอาหารประเภทฟาสต์ฟู้ดนั้นถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดีอย่างยิ่งที่วัยรุ่นไม่ควรปฏิบัติ เสียเงินทองซึ่งไม่เหมาะสมกับสารอาหารที่ได้รับแล้ว ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวัยรุ่นเหล่านั้นควรจะให้คำปรึกษาที่ดีแก่วัยรุ่น ว่าสิ่งไหนเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

### 5.2.2.3 พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่ทำในระดับน้อย

พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่ทำในระดับน้อย ได้แก่ การทานอาหารเสริมสุขภาพ การลดอาหารเพื่อรักษารูปร่าง การเสริมความงามความหล่อ การแต่งตัวที่นำสมัย การตกแต่งทรงผมให้ทันสมัย ความวิตกกังวลในการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย การชอบที่จะแต่งตัวเพื่อให้คนอื่นมอง การใช้



สารเสพติด การเที่ยวกลางคืนตามสถานบันเทิง การดื่มแอลกอฮอล์ การเล่นเกมสตามตู้เกมส์ การไม่สนใจในสิ่งที่ผู้ปกครองสอน คิดที่จะหนีออกจากบ้าน การตัดสินใจเรื่องต่างๆด้วยตัวเองโดยไม่ขอคำปรึกษาจากผู้ปกครอง การกล้าเถียงผู้ปกครอง การรังแกสัตว์ และ การไม่ยอมเสียศักดิ์ศรี นั้นเป็นสิ่งที่คืออยู่แล้วเพราะทั้งหมดเป็นพฤติกรรมที่ไม่สมควรทำอย่างยิ่ง แต่ก็ยังมีข้อยกเว้นได้แก่ การทานอาหารเสริมสุขภาพ เพราะในการทานอาหารเสริมสุขภาพโดยปกตินั้นถือว่าเป็นเรื่องดีถ้าด้วยรุ่นเอาใจใส่สุขภาพของตนเองโดยมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญคอยแนะนำ แต่จะไม่เหมาะสมคือวัยรุ่นหาซื้อทานเอาเองโดยยังไม่สามารถตัดสินใจว่าสิ่งที่ซื้อมาให้คุณหรือว่าโทษ เพราะทำตามคำแนะนำจากผู้อื่นเท่านั้น

พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเหล่านี้ของวัยรุ่นไม่ว่าจะจำแนกโดยตัวแปรใดออกมานั้นจะประพฤติไม่แตกต่างกันนักนอกจาก การรังแกสัตว์ผู้ที่มีฐานะปานกลางจะประพฤติมากกว่าผู้ที่มีฐานะดีและไม่ดี ซึ่งตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมที่ไม่ดีเหล่านี้ได้แก่ เพศ และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยที่การวัดคั่งงวดในการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย การใช้สารเสพติด การดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่ง ประกิจ โพธิลาศน์ (2541) ได้ศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับอิทธิพลที่ผลต่อการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น พบว่า พฤติกรรมของการดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท การรับอิทธิพลจากสื่อโฆษณาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บำเพ็ญ วรังเงิน (2541) ที่พบว่าอิทธิพลของครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นคือ การใช้สารเสพติด การดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมการก้าวร้าวไม่สนใจคำแนะนำของผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของยุวลักษณ์ ชันอาสา ( 2541) ที่พบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมการใช้สารเสพติด และค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากผู้ปกครอง จึงเป็นทำให้เกิดพฤติกรรมการใช้สารเสพติดในกลุ่มวัยรุ่น และยังมงานของ ดาวร สุรล่ำหาญ (2541) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นเกมส์ของนักเรียน ซึ่งพบว่าการเลี้ยงดูของบิดามารดา เพศ ค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากผู้ปกครองมีผลต่อการเล่นเกมส์ของนักเรียน

การเล่นเกมส์และ การไม่ยอมเสียศักดิ์ศรีนั้น วัยรุ่นชายจะมีสัดส่วนในการประพฤติมากกว่าวัยรุ่นหญิง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแต่ละพฤติกรรมที่กล่าวว่านั้นวัยรุ่นชายนั้นจะทำเพื่อแสดงถึงว่าตัวเองโตเป็นหนุ่มแล้ว เพื่อนชักชวน ชอบท้าทายความสามารถของตัวเอง เมื่อประพฤติแล้วจะเป็นสิ่งที่คิดว่าเพศตรงข้ามมองว่าเท่ ทำแล้วเท่ และไม่ยอมให้ใครมาดูถูกดูหมิ่นตัวเองเพราะถ้าใครทำยังนั้นกับตัวเองถือว่าไม่กล้า อ่อนแอ ไม่กล้าได้ตอบ จึงถึงต้องแสดงให้เห็นว่าตัวเองแกร่ง ไม่อ่อนแอ ใครจะมาดูถูกไม่ได้

การลดอาหาร การเสริมความงามความหล่อ การแต่งตัวที่ทันสมัย การตกแต่งทรงผมให้ทันสมัย การแต่งตัวเพื่อชอบที่จะให้คนอื่นมอง การเที่ยวกลางคืน การใช้สารเสพติด การดื่มแอลกอฮอล์ การเล่นเกมสตามตู้เกมส์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงว่าผู้ที่มีฐานะดีนั้นประพฤติมากกว่าผู้ที่มีฐานะปานกลางและไม่ดี เนื่องมาจากปัจจัยทางการเงิน การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง สังคมของเพื่อน



และสิ่งแวดล้อมรอบตัวด้วยตนเอง ผู้ที่มีฐานะดีย่อมมีปัจจัยที่จะเอื้อต่อการประพฤตินั้นต้องใช้เงินทองทั้งนั้นไม่ว่าการใช้สารเสพติด การดื่มแอลกอฮอล์ การเที่ยวกลางคืน เป็นต้นถ้าไม่มีเงินก็ไม่สามารถทำได้ ข้อจะเป็นข้อสังเกตว่าถ้าผู้ที่มีฐานะดีถ้าไม่มีเงินมาใช้เพื่อประพฤติดุติกรรมเหล่านี้ พวกเขาจะหาทางออกอย่างไร แน่หน่อนที่สุดทางหนึ่งคือ การทำอาชญากรรมเพื่อให้ได้เงินมา การเลี้ยงดูของผู้ปกครองก็เป็นปัจจัยสำคัญคือถ้าผู้ปกครองที่อยู่ในฐานะดี กับไม่ดีเลยนั้นเวลาที่อบรมสั่งสอนบุตรตนเองก็ไม่มี เพราะเนื่องจากต้องใช้เวลาในการทำงานมาก เวลาที่บุตรมีปัญหา ก็ไม่สามารถที่จะปรึกษาใครได้นอกจากเพื่อนถ้าปรึกษาเพื่อนที่ดีก็คิดไปแต่ถ้าเพื่อนไม่ดีชักจูงไปในทางที่ผิดก็จะเสียผู้เสียคน การเลี้ยงดูส่งผลถึงพฤติกรรมของวัยรุ่นที่ออกมาตามงานวิจัยของ ดวงเดือน พันธุพานิช (2520) จึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมากที่ผู้ปกครอง โรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรจะคอยดูแลวัยรุ่นเหล่านี้ พฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมแต่ทำในระดับน้อยซึ่งเป็นสิ่งที่ดีแต่ถ้าการประพฤตินั้นระดับไปอยู่ในระดับปานกลาง ตัววัยรุ่นเองซึ่งจะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่เป็นผู้นำประเทศ สร้างความเจริญให้กับประเทศแต่ในอดีตมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสมนั้น ฉะนั้นทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับตัววัยรุ่นไม่ว่าทั้งทางตรงและทางอ้อม ควรจะร่วมมือเพื่อพิทักษ์วัยรุ่นเพื่อให้พวกเขาไม่ประพฤตินิสัยที่ไม่ควรทำและควรให้การสนับสนุนถ้าพวกเขาเหล่านั้นทำในสิ่งที่ถูกต้อง

### 5.2.3 การวิเคราะห์พฤติกรรมตามพัฒนาการ

พฤติกรรมตามพัฒนาการของวัยรุ่นในด้านการคบเพื่อนต่างประเทศ ซึ่งผลการวิจัยออกมาว่าวัยรุ่นที่ให้ความสนใจในดินแดนตรงข้ามนั้น วัยรุ่นยังมีการประพฤติน้อยในระดับน้อย และส่วนใหญ่จะเป็นวัยรุ่นชายมีการประพฤติกว่าวัยรุ่นหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติยา สันคัม (2541) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติของนักศึกษาต่อความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ซึ่งพบว่านักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ทั้งสถานการณ์ทางบวกและทางลบ นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการที่ชายกับหญิงที่เป็นคู่รักกันไม่ควรถูกเนือต้องตัวกัน ควรนัดพบกันอย่างเปิดเผย และนักศึกษาไม่เห็นด้วยกับการที่มีจะมีเพศสัมพันธ์กันก่อนที่จะแต่งงานกัน การกอดจูบในสวนสาธารณะ กอดจูบกันในโรงภาพยนตร์ การโอบกอดกันในสวนสาธารณะ และเดินโอบกอดกันไปตามถนน อาจจะสืบเนื่องมาจากสภาพความเป็นจริงที่เพศชายมีการกล้าแสดงออกมากกว่าเพศหญิง และยังเป็นเรื่องธรรมชาติที่วัยรุ่นชายแสดงออกได้มากกว่าวัยรุ่นหญิงว่าชอบที่จะทำอะไร ชอบในสิ่งไหน สามารถแสดงออกได้มากกว่า นอกจากนั้นการเลี้ยงดูของผู้ปกครองนั้นยังส่งผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น สาเหตุที่วัยรุ่นประพฤติดุติกรรมด้านความสนใจในเพศตรงข้ามนั้นน้อย เพราะครอบครัวผู้ปกครองนั้นดูแลบุตรหลานได้ใกล้ชิด สามารถให้คำแนะนำในสิ่งที่ถูกต้อง ว่าสิ่งไหนควรทำสิ่งไหนไม่ควรทำและดูแลไม่ให้ประพฤตินิสัยในการคบหาเพื่อนต่างประเทศโดยให้ความสนิทสนมมากเกินไป การเลี้ยงดูแบบควบคุมจึงส่งผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นในการแสดงออกในด้านการคบเพื่อนต่างประเทศซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ดวงเดือน พันธุมนาวิน ( 2522 ) โรงเรียนรวมถึงผู้ที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องนั้นจะต้องมีหน้าที่คอยดูแลความประพฤติของวัยรุ่นและให้คำแนะนำ ไม่ควรปล่อยให้เป็นที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพราะโรงเรียนมีส่วนในการเกิดพฤติกรรมของเด็กไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนสตรี โรงเรียนชายล้วน และโรงเรียนสหศึกษา ในการสอนของแต่ละโรงเรียนจะมีวิธีการสอนไม่เหมือนกัน เช่น โรงเรียนสตรีนั้นอาจจะมีการอบรมสั่งสอนวัยรุ่นหญิงได้ดีกว่า วัยรุ่นหญิงที่เรียนอยู่ในโรงเรียนสหศึกษา

### 5.3 ข้อเสนอแนะ

#### 5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. พฤติกรรมที่เหมาะสมตามความสนใจของวัยรุ่น ทั้งผู้ปกครอง โรงเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรจะสนับสนุนจัดกิจกรรมที่เหมาะสมตามความสนใจของวัยรุ่นให้มากขึ้น ผู้ปกครอง โรงเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัววัยรุ่นควรให้ความสนใจในตัววัยรุ่นให้มากกว่านี้ เช่น

- ด้านเทคโนโลยี เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อการสืบค้นข้อมูลต่างๆ ที่เราเรียกกันว่า อินเทอร์เน็ตนั้น จากผลการศึกษาเห็นได้ว่าวัยรุ่นที่มีฐานะดีเท่านั้นถึงจะมีการใช้อินเทอร์เน็ต ฉะนั้นทางโรงเรียนจึงต้องหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ควรจะจัดให้มีการสอนคอมพิวเตอร์ที่มีอินเทอร์เน็ต เพราะในปัจจุบันวิวัฒนาการของโลกได้ก้าวไปสู่โลกที่ไร้พรมแดนแล้ว ด้านนักเรียนบางคนไม่สามารถที่จะได้เล่นอินเทอร์เน็ตนั้นก็ทำให้เขาสูญเสียโอกาสตามผู้อื่นไม่ทันและตามกระแสโลกไม่ทัน ถ้าทางโรงเรียนจัดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตสามารถทำให้เด็กนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนของเราสามารถแข่งขันกับนักเรียนของโรงเรียนอื่นได้ และเป็นการเพิ่มทักษะให้กับตัวนักเรียนเอง

- ด้านศาสนา ในด้านศาสนานั้นทางโรงเรียน หรือแม้แต่ผู้ปกครอง ควรจะให้ความสำคัญกับด้านนี้ให้มาก ให้ตระหนักถึงว่าศาสนาพุทธของเรากำลังเสื่อมลง น่าจะมีการสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับด้านศาสนามากกว่านี้ เช่น เชิญบุคคลากรที่เชี่ยวชาญด้านศาสนามาเป็นวิทยากรรับเชิญพูดถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศาสนา รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรจะให้ความสนใจกับกลุ่มวัยรุ่นด้วย เช่น เรื่องรายการธรรมะที่ออกอากาศทางโทรทัศน์วิทยุ ควรจะให้ความสนใจในกลุ่มวัยรุ่นด้วย เพราะวัยรุ่นบางคนก็ให้ความสนใจในเรื่องธรรมะแต่ไม่มีโอกาสที่จะทำ ทั้งผู้ปกครอง โรงเรียน รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ช่วยสนับสนุน จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับธรรมะให้กับกลุ่มวัยรุ่น

2. เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่วัยรุ่นประพฤติ ครอบครัวผู้ปกครองมีส่วนสูงในการที่วัยรุ่นจะเลือกประพฤติพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ควรจะให้ความสนใจในตัววัยรุ่นให้มากกว่านี้ เพราะผู้ปกครองในยุคสมัยนี้ส่วนใหญ่จะทำงานนอกบ้าน ให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าสภาพจิตใจ บางที่ยังไม่สามารถทราบได้ว่าตอนนี้ลูกหลานของเรามีปัญหาอยู่หรือเปล่า เพราะผู้ปกครองอาจจะมีภาระกิจนอกบ้านมากจนไม่ได้มีเวลาถามถึงทุกข์สุขของลูก ถ้ามีครอบครัวที่สนใจเรื่อง



วัดนิยมมาก ความประพฤติของวัยรุ่นในทางที่ไม่เหมาะสมก็จะมีมากขึ้น ตรงกันข้ามกับครอบครัวที่เลี้ยงลูกมาดีให้ความใส่ใจ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมก็จะมีน้อย

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะสื่อมวลชน ที่มีอิทธิพลต่อตัววัยรุ่นมากในขณะนี้ ควรจะให้ความสนใจให้ความสำคัญที่ตัววัยรุ่นมากกว่านี้ ไม่ใช่อยากแต่จะทำให้วัยรุ่นซื้อสินค้าหรือบริการของตนเองโดยที่ไม่คำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตัววัยรุ่น เนื่องจากวัยรุ่นบางคนยังไม่วิจารณ์งานในการตัดสินใจว่าสิ่งไหนถูกสิ่งไหนผิด

ทางโรงเรียนควรจะตระหนักในการควบคุมความประพฤติของนักเรียน ไม่ใช่ปล่อยให้เป็นที่ของผู้ปกครองฝ่ายเดียว ทางโรงเรียนควรจะให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียน เพื่อถือเป็นการป้องกันทางหนึ่งเพราะถ้าไม่ได้ให้ความรู้แก่นักเรียนถ้ามีอะไรผิดพลาดมา ก็จะทำให้การแก้ไขยาก เนื่องจากในปัจจุบันมีอัตราการเสียชีวิตสูง การของกาวมีเพศสัมพันธ์ก่อนถึงเวลาอันควรจึงเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายร่วมมือกันในการแก้ไข ป้องกัน ในการพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นที่ทำอยู่ในขณะนี้ ทำอย่างไรถึงจะมีสัดส่วนการประพฤติให้ลดน้อยลง

### 5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมปัจจัยแบบเจาะลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมตามความสนใจของวัยรุ่น ที่เอื้อต่อการประพฤติที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นด้านความสนใจในเรื่องเพศตรงข้าม การพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งมีหลายเรื่องที่น่าจะศึกษาแบบเจาะลึกลงไป
2. ควรจะศึกษาประเด็นนี้เพิ่มเติมในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ นอกเหนือจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เช่น วัยรุ่นที่อยู่ในต่างจังหวัด นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเอกชน
3. ศึกษาแบบเจาะลึกในกิจกรรมของโรงเรียน หรือกิจกรรมหลังสอนของผู้ปกครอง ที่มีส่วนที่วัยรุ่นเลือกที่จะตัดสินใจที่ประพฤติพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม